

Анкета за Alumni

През пролетния семестър на учебната 2010–2011 г. Центърът за качество, оценяване и акредитация проведе анкетно допитване до завършилите НБУ.

С това изследване имахме за цел да съберем информация как придобитото висше образование в нашия университет помага на алумните да се реализират професионално.

Анкетирането сред алумните

На нашата анкета са отговорили 251 души, които са завършили бакалавърска или магистърска степен в периода 2003–2011 година. Процентното разпределение на анкетираните по годината на тяхното завършване е в следния порядък:

ГОДИНА НА ЗАВЪРШВАНЕ	ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
2003	1 %
2004	3 %
2005	4 %
2006	5 %
2007	6 %
2008	11 %
2009	22 %
2010	35 %
2011	13 %

Анкетираните алумни разделихме и класифицирахме по професионални направления и образователна степен, придобити в Нов български университет. Резултатът от това можете да видите в следващата таблица:

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	БАКАЛАВЪРС-КА ПРОГРАМА	МАГИСТЪР-СКА ПРОГРАМА	ОБЩО ПРОГРАМИ
2.1 Филология	1 %		1 %
2.2.История и археология		0, 5 %	0, 5 %
3.1 Социология, антропология и науки за културата	2, 5 %		2, 5 %
3.2 Психология	6, 7%	1, 5%	8, 1 %
3.3 Политически науки	5, 8 %	2%	7, 5 %
3.5.Обществени комуникации и информационни науки	4, 2 %	1%	5, 2 %
3.6. Право		4, 6 %	4, 6 %
3.7 Администрация и управление	10 %	7%	17 %
3.8 Икономика	10 %	9 %	19 %
3.9 Туризм	3 %	2 %	5 %
4.4.Науки за земята	3 %	1%	4 %
4.6 Информатика и компютърни науки	3%	3 %	6 %
5.3 Комуникационна и компютърна техника	1, 5 %	3 %	4, 5 %
8.1.Теория на изкуствата	1%		1 %
8.2 Изобразително изкуство	3, 6 %	3, 1 %	6, 7 %
8.4.Театрално и филмово изкуство	1%	0, 5 %	1, 5 %
7.4 Обществено здраве	2 %	1 %	3 %
9.1 Национална сигурност	1 %	1, 5%	2, 5 %
Общо:	56 %	44 %	100 %

В контекста на получените данни по професионални направления и образователна степен на анкетираните получихме данни относно професионалната им реализация. От анкетираните алумни 86 % работят, а 14 % са на пазара на труда. В данните от анкетите се отчита, че 84 % от работещите алумни не са се реализирали според професионалната квалификация, която са придобили в НБУ. Само 16 % от тях са се реализирали по дипломираната от тях специалност. Това е съотношение 5 към 1 в полза на тези, които не са се реализирали в съответствие с придобитата от тях професионална квалификация.

Какви са причините за това съотношение?

Трябва да се има предвид, че 81 % от попълнените анкетата са завършили бакалавърска или магистърска степен в НБУ между 2008 и 2011 г. Това са години, в които световната икономическата и финансова криза започва да дава своето отражение и в нашата страна. Този факт трябва да се има предвид, когато се разглежда професионалната реализацията на алумните на НБУ след тяхното дипломиране.

От тук може да се направи изводът, че когато в определени професионални направления за периода 2008–2001 г. не се реализират достатъчно завършили, това не означава, че предлаганото образование от страна на програмите в университета е повлияло негативно при тяхната професионална реализация.

Твърдението се потвърждава и от отговорите на въпроса, които екипът на ЦКОА зададе към алумните на НБУ:

Ако не работите по специалността, каква е причината за това?

Анкетираните алумни отговарят както следва:

Знанията и уменията, които придобих по специалността не ми помогнаха (6 % от генералната съвкупност на анкетираните алумни)	7 %
Пазарът на труда е свит за реализация в моята специалност (20 % от генералната съвкупност на анкетираните алумни)	24 %
Не ми е интересно това, което съм завършил (3 % от генералната съвкупност на анкетираните алумни)	4 %
Заплащането, което получавам на сегашната си позиция е по-високо (20 % от генералната съвкупност на анкетираните алумни)	15 %
Условията, при които работя са по-добри (13 % от генералната съвкупност на анкетираните алумни)	11 %
Липсата на трудов стаж по специалността (22 % от генералната съвкупност на анкетираните алумни)	26 %

Причините, които випускниците на НБУ посочват като пречка пред своето професионално реализиране, са групирани от нашия екип във външни и вътрешни фактори.

Външни фактори:

От общия процент отговорили на въпроса *Ако не работите по специалността, каква е причината за това?* се вижда, че **24 %** (20 % от генералната съвкупност на анкетиранияте алумни) посочват като причина за своята липса на реализация по придобитата в НБУ професионална квалификация свития пазар на труда в областта на тяхната специалност.

Останалите външни фактори, оказващи влияние върху реализацията на алумните, са изразени в 30 % от попълнените анкетата. С тях външните фактори извън обучението в НБУ, които оказват влияние върху реализацията на алумните по тяхната придобита университетска специалност се сумират в 54 % .

Това показва, че знанията и уменията, придобити в НБУ, не са достатъчен фактор за реализацията. Външните фактори, които най-често са социално-икономически оказват влияние в много по-значителна степен от вътрешните фактори, които произтичат от обучението в НБУ.

Вътрешни фактори:

Вътрешните фактори се изразяват от **7 %** (6 % от генералната съвкупност на анкетиранияте алумни), които смятат, че причината да не са успели да се реализират по специалността си е в недостатъчно адекватните на пазара на труда знанията, които са придобили в процеса на своето обучение в НБУ. Този процент е сравнително нисък, за да формира притеснение за рационалността на преподавания материал в НБУ.

Това, което прави впечатление при анализирането на получените данни, е, че **26 %** (22 % от генералната съвкупност на анкетиранияте алумни) посочват като причина за липсата на професионална реализация по специалността липсата на необходимия трудов стаж, които се изисква от работодателите при наемането на работа. Трудовият стаж се явява като дефицит, който може да е и вътрешен и външен фактор, защото за съжаление в България все още не е разработена цялостна система за стажантски програми между университетите и работодателите, които да се признават за трудов стаж при кандидатстване за работа след завършване на Висшето образование.